

HANDHAVINGSPROGRAMMA

GEMEENTE WOERDEN

Afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer

2011

Gemeente Woerden

11i.00653

Daus de Roock

07-03-11

1

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1. Het handhavingsprogramma	3
1.2. Doelstelling van dit handhavingsprogramma	3
1.3. De gevolgde werkwijze	3
1.4. Capaciteit Toezicht en Handhaving	3
1.5. Evaluatie	3
2 Algemeen	4
2.1. Programmatisch handhaven	4
2.2. Wat is handhaven?	4
2.3. Belang van handhaven	4
2.4. Reorganisatie gemeente Woerden	4
2.5. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	4
2.6. Het Besluit omgevingsrecht (Bor)	5
2.7. Regionale uitvoeringsorganisaties	5
2.8. Bestuurlijke strafbeschikking en Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's)	5
2.9. Integrale handhaving	5
3 Gemeente Woerden	7
3.1. Visie op handhavingsbeleid	7
3.2. Het collegeprogramma	7
3.3. Prioriteitenstelling toezichts- en handhavingstaken gemeente Woerden	7
3.4. Toelichting toezichts- en handhavingsactiviteiten met prioriteit hoog	7
3.4.1. Illegale Reclame	8
3.4.2. Evenementen	8
3.4.3. Plaatsen objecten op en langs de openbare weg	8
3.4.4. Bouwen zonder of in afwijking van vergunning en gebruik in strijd met bestemmingsplan	8
3.5. Planning werkzaamheden 2011	9
4 Capaciteit Toezicht en Handhaving	10
4.1. Capaciteit Handhaving 2011	10
4.2. Capaciteit Toezicht 2011	10
4.3. Benodigde uren 2011	10
4.4. Evenementen	11
4.4.1. Toezicht op evenementen	11
4.4.2. Handhaving bij evenementen	12
5 Uitvoering	13
5.1. Toezichts- en handhavingsactiviteiten 2011	13
5.2. Nalevingstrategie	13
5.3. Communicatiedoelen	13
5.3.1. Doelgroepen	13
5.3.2. Communicatiestrategie	13
5.3.3. Risico	13
5.3.4. Opzet	14
6 Implementatie, planning, monitoring en evaluatie	15
6.1. Implementatie	15
6.2. Monitoring	15
6.3. Evaluatie	15
6.4. Afspraken voor 2011	15

1. Inleiding

1.1. Het handhavingsprogramma

De integrale handhavingsnota 2009, vastgesteld door de Raad op 26 februari 2009, is primair toegespitst op het handhavingsbeleid, zoals dat zich de komende jaren dient te ontwikkelen binnen de gemeente Woerden.

In het onderliggende handhavingsprogramma 2011 komen de taken, doelstellingen en de beschikbare personele capaciteit gedetailleerder aan de orde. Inzichtelijk wordt gemaakt wat we zouden moeten c.q. willen doen gelet op het eerder vastgesteld beleid. Tevens wordt aandacht besteed aan wat we wel en niet kunnen realiseren op basis van de beschikbare capaciteit. Uiteraard wordt het programma gevolgd door uitvoering, monitoren en terugkoppeling.

Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat dit programma is gericht op toezichts- en handhavingstaken die worden uitgevoerd door de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer.

Binnen de gemeente vinden er natuurlijk ook andere toezichts- en handhavingsactiviteiten plaats, uitgevoerd door de Milieudienst (activiteitenbesluit), Sociale Zaken (sociale verzekeringswetten), Samenleving (leerplichtwet) en de VRU (brandveiligheid). Deze activiteiten vallen echter buiten de reikwijdte van dit programma.

1.2. Doelstelling van dit handhavingsprogramma

Een handhavingsprogramma is nodig omdat alles handhaven niet mogelijk is cq. niet is gewenst. Nog los gezien van de vraag of de gemeente alle overtredingen kan voorkomen, verplicht de beperkte capaciteit in combinatie met de omvang van de toezichts- en handhavingstaken van de gemeente, om keuzes te maken: waarop wordt actief en systematisch toezicht gehouden?

In dit programma staat onder meer welke regels prioriteit moeten krijgen in de handhaving ervan.

1.3. De gevolgde werkwijze

Bij de opstelling van het handhavingsprogramma 2009 is gebruik gemaakt van de risicomatrix en prioriteitstelling, ontwikkeld door VROM.

Op basis van de ervaringen in 2009 en 2010, is voor 2011 een nieuwe, maar nadrukkelijk verlaagde, prioriteitstelling vastgesteld. De risicomatrix is toegespitst op de Woerdense situatie.

1.4. Capaciteit Toezicht en Handhaving

In dit handhavingsprogramma is aangegeven hoeveel capaciteit aan toezicht en handhaving per fte beschikbaar is. Ieder jaar wordt dit geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast.

Hiermee kan globaal berekend worden hoeveel fte's ingezet moeten worden om aan de vraag te voldoen. De vraag naar handhaving wordt tevens bepaald door wat de toezichthouders aan illegale situaties tegenkomen in het veld.

1.5. Evaluatie

Dit handhavingsprogramma loopt tot 2012. Jaarlijks zal er een verslag aan het College worden gepresenteerd op basis waarvan het College verantwoording kan afleggen aan de Raad.

De verantwoordelijkheid om de Raad en het College te informeren ligt primair bij de afdeling Realisatie & Beheer.

2. Algemeen

2.1. Programmatisch handhaven

De gemeentelijke middelen (capaciteit, geld en tijd) voor toezicht en handhaving zijn beperkt. In 2011 zijn deze nog beperkter. Daarom zal de gemeente keuzes moeten maken. Om het keuzeproces transparant te maken en om te komen tot verantwoorde keuzes wordt de methode van 'programmatisch handhaven' gehanteerd.

Met programmatische aanpak van de handhaving wordt bedoeld dat jaarlijks in een handhavingsbeleid keuzes worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld.

Door de programmatische aanpak van de handhaving, -gestart in 2009 middels projecten-, is de handhavingstaak zich gaan ontwikkelen van vooral reactief naar meer pro-actief en planmatig.

2.2. Wat is handhaven?

Onder handhaving wordt verstaan: 'elke handeling van de gemeente die erop is gericht om de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen'.

Hieronder valt het houden van toezicht en het opleggen van sancties, maar ook het geven van voorlichting over welke regels er zijn, de reden voor het opstellen van deze regels en het houden van controles.

2.3. Belang van handhaven

Bij de uitvoering van het gemeentelijke beleid wordt de gemeente Woerden voortdurend geconfronteerd met vraagstukken over leefbaarheid en veiligheid. Toezicht en handhaving is één van de instrumenten waarmee de gemeente de leefbaarheid en de veiligheid van de stad kan verbeteren.

Handhaven is inherent aan het bestaan van regels. Een overheid die de verantwoordelijkheid neemt voor het stellen van regels op verschillende terreinen hoort ervoor te zorgen dat naleving van die regels, voor zover het niet op vrijwillige basis gebeurt, wordt bewerkstelligd.

De belangrijkste redenen voor een goed handhavingsbeleid zijn:

- Handhaven levert een bijdrage aan het verhogen van de leefbaarheid (beperken van schade, overlast, hinder) en veiligheid (verlagen van risico's voor rampen en ongevallen met ernstige gevolgen);
- Het goed en consequent handhaven van de regelgeving heeft zijn weerslag op het maatschappelijke draagvlak en daarmee op de naleving van deze regels;
- De rechtszekerheid en de gelijke behandeling van burgers dienen te worden gewaarborgd;
- Het geloof en vertrouwen in de (lokale) overheid zal worden vergroot;
- Burgers en bedrijven nemen hun eigen verantwoordelijkheid;
- Het aantal overtredingen zal dalen.

Als een goed handhavingsbeleid ontbreekt, zal op termijn de kwaliteit van de leefomgeving zeer kwetsbaar worden. Het college geeft aan handhaving een hoge prioriteit.

De structurele bezuinigingen in 2009 en 2010 in de personele kosten van het cluster Toezicht en Handhaving hebben echter de prioriteiten en het meer pro-actief en planmatig werken onder druk gezet. Voor 2011 is het dan ook een belangrijk doel om met de beperkte middelen zo efficiënt mogelijk invulling te geven aan de handhavingsprioriteiten.

In verband hiermee zal nog meer samenwerking worden gezocht met andere afdelingen.

Ook zal in 2011 de samenwerking worden uitgebouwd met de omringende gemeenten Oudewater en Montfoort en met de ketenpartners VRU en de Politie.

2.4. Reorganisatie gemeente Woerden

Per 1 januari 2011 heeft binnen de gemeente Woerden een omvangrijke reorganisatie plaatsgevonden.

Vanaf 1 januari 2011 vindt toezicht en handhaving vanuit meerdere afdelingen plaats.

Het betreft de afdelingen Dienstverlening (DV) en Realisatie & Beheer (R&B).

2.5. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden.

De Wabo bevat regels voor de omgevingsvergunning en de bestuursrechtelijke handhaving van een groot aantal regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Dienstverlening door de overheid aan de burgers en bedrijven staat centraal in de Wabo.

In de wet worden daartoe de toestemmingen samengevoegd die nodig zijn als een burger of een bedrijf op een bepaalde plek iets wil gaan slopen, (ver)bouwen, oprichten of gaan gebruiken. De Wabo integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen (toestemmingen) tot een omgevingsvergunning.

2.6. Het Besluit omgevingsrecht (Bor)

Gelijktijdig met de Wabo is het Besluit omgevingsrecht (Bor) in werking getreden.

Met de komst van het Bor is het vergunningsvrij bouwen verruimd. Dit betekent dat er minder vergunningen aangevraagd en verleend hoeven te worden.

Echter, ook bij vergunningvrij bouwen moeten bouwwerken nog steeds aan een aantal algemene regels voldoen. Zo dient te worden voldaan aan het Bouwbesluit, de bouwverordening, het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken en de milieuregelgeving.

Bij monumenten en beschermde stads- of dorpsgezichten kan er niet vergunningvrij worden gebouwd.

Het toezicht op vergunningsvrij bouwen blijft een wettelijke taak voor de gemeente.

2.7. Regionale uitvoeringsorganisaties

De Commissie Herziening handhavingstelsel van VROM-regelgeving (Commissie Mans) heeft het kabinet geadviseerd in haar rapport "De tijd is rijp" om wettelijk te regelen dat er 25 regionale uitvoeringsorganisaties worden ingericht om de VROM-handhaving beter te kunnen uitvoeren.

Aanleiding voor dit voorstel is de meer dan 500 instanties die betrokken zijn bij de handhaving van regels voor de omgeving. Die instanties (gemeenten, waterschappen, provincies, milieudiensten, politie, Openbaar Ministerie, VROM-inspectie) slagen er vaak niet in effectief en efficiënt naleving van de regels af te dwingen op een manier die burgers en bedrijven zo weinig mogelijk belasten, aldus de Commissie. Het streven is dat de regionale uitvoeringsorganisaties op 1 januari 2012 operationeel zijn.

Vooralsnog hebben de ontwikkelingen rondom de regionale uitvoeringsorganisaties geen effect op het takenpakket van de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer.

Eventuele gevolgen op langere termijn zijn nog niet duidelijk.

2.8. Bestuurlijke strafbeschikking en Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's)

In tegenstelling tot een toezichthouder is een BOA een persoon die opsporingsbevoegdheid heeft.

Hij beschikt over de mogelijkheid om verdachten aan te houden en bestuurlijke strafbeschikkingen op te leggen.

In 2011 zal naar verwachting de bestuurlijke strafbeschikking zijn intrede doen in de gemeente Woerden. Aangewezen bestuursorganen en/of buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) kunnen strafbeschikkingen uitvaardigen. Het gaat hierbij om zogeheten bestuurlijke strafbeschikkingen waarmee aan personen die bepaalde overtredingen begaan een geldboete kan worden opgelegd. Denk hierbij aan bezitters van loslopende honden of het dumpen van afval.

De mogelijkheid hiertoe is geregeld in de Wet OM-afdoening.

Gelet op bovenstaande mogelijkheid zullen in 2011 twee toezichthouders van de afdeling Dienstverlening, vier toezichthouders van de afdeling Realisatie & Beheer en één juridisch adviseur van de afdeling Realisatie & Beheer beschikken over de BOA-bevoegdheden (naast hun normale werkzaamheden).

Behalve bovenstaande invoering van de BOA-capaciteit brengt de bestuurlijke strafbeschikking intern voor de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer weinig veranderingen met zich mee.

Markt- en Havenmeester / BOA

In 2011 zullen ook de Markt- en Havenmeesters als BOA worden ingezet. Zij vallen functioneel onder de afdeling R&B. Een belangrijk onderdeel van hun takenpakket is het houden van toezicht op het gebruik van de openbare ruimte. Toezichttaken omvatten onder andere de toezicht op precario, standplaatsen, terrassen, plaatsen van fietsen en auto's etc.

2.9. Integrale handhaving

Bij de uitvoering van haar handhavingstaken wordt binnen de gemeente Woerden zoveel mogelijk integraal gewerkt. Integraal handhaven omvat de werkgebieden Ruimtelijke Ordening, Bouwen en Gebruik, Openbare Ruimte en Openbare orde & Veiligheid.

Het werkgebied Milieu wordt door de Milieudienst NW-Utrecht uitgevoerd. De lokale brandweerkorpsen in de regio Utrecht en de regionale brandweer zijn in 2010 gefuseerd tot één brandweerorganisatie, de Brandweer Utrechts Land (BRUL) als onderdeel van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

De uitgangspunten voor integraal handhaven in 2011 zijn als volgt:

- zo min mogelijk na elkaar controleren om toezichtlasten zo laag mogelijk te houden, mits deskundigheid en doel gewaarborgd zijn;
- programmatisch handhaven.

De omgevingsvergunning vraagt om een heel andere benadering: een nog meer samenhangende aanpak van toezicht en handhaving.

De uitdaging voor de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer is om in de organisatie een kwaliteitsslag te maken naar alle betrokken beleidsvelden, om gecoördineerd toezicht nog meer vorm te geven en waar mogelijk en zinvol integraal handhavend op te treden.

Daarnaast zal ook nog een investering nodig zijn in de samenwerking/relatie tussen betrokken gemeentelijke afdelingen enerzijds en externe partijen zoals de VRU, de Politie en de Milieudienst anderzijds.

Om integraal werken te bevorderen dient er in 2011 structureel (om de 2 maanden) een integraal handhavingsoverleg plaats te gaan vinden.

3. Gemeente Woerden

3.1. Visie op handhavingsbeleid

Als onderdeel van het programmatisch handhaven is het noodzakelijk geweest dat er een visie op de handhaving wordt geformuleerd. Waar wil de gemeente Woerden naar toe als het gaat om handhaving?

In het handhavingsprogramma 2009 is een bestuurlijke visie op het handhavingsbeleid geformuleerd. Deze behoeft geen bijstelling.

De visie is richtinggevend en zal dienen als toetsingskader bij de prioritering en de keuze van de handhavingsactiviteiten.

Woerden wil een gemeente zijn waarin mensen veilig en gezond kunnen wonen, werken en recreëren in een aantrekkelijke omgeving. Daarvoor is het noodzakelijk dat democratisch geformuleerde spelregels worden nageleefd. Dit houdt tevens in dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid als bevoegd gezag binnen de vastgestelde grenzen neemt om inwoners en bedrijven bij het niet naleven van deze regels hierop aan te spreken.

Om deze visie te bereiken is het volgende van belang:

1. Inwoners en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid.
2. Voorkomen van overtredingen verdient hoogste prioriteit (= toezicht).
3. Handhaving vindt onderbouwd, zoveel mogelijk procesmatig en transparant plaats.

3.2. Het collegeprogramma

Het College draagt zorg voor de handhaving en dient hiervoor verantwoording af te leggen aan de Raad.

3.3. Prioriteitenstelling toezichts- en handhavingstaken gemeente Woerden

Hieronder is een overzicht te zien van de activiteiten met prioriteit hoog waarop de gemeente Woerden in 2011 actief toezicht zal gaan houden.

Deze prioriteitenstelling is onder meer gebaseerd op de ervaringscijfers (tijdsbesteding) van 2009 en 2010. Daarnaast is bij het opstellen van de prioriteitenstelling rekening gehouden met de actuele situatie in Woerden.

Prioriteiten 2011 Woerden		
Activiteiten	PRIORITEIT	AFDELING
Illegale Reclame (m.n. driehoeksborden)	Hoog	Dienstverlening Realisatie & Beheer
Evenementen	Hoog	Dienstverlening
Plaatsen objecten op en langs de openbare weg	Hoog	Realisatie & Beheer
Bouwen zonder of in afwijking van vergunning	Hoog	Dienstverlening
Gebruik in strijd met bestemmingsplan	Hoog	Dienstverlening

3.4. Toelichting toezichts- en handhavingsactiviteiten met prioriteit hoog

De nadruk bij toezicht en handhaving ligt op veiligheid en gezondheid. Dit komt uit de prioriteitenstelling binnen dit handhavingsprogramma ook duidelijk naar voren. De tweede speerpunt is de kwaliteit van de leefomgeving (openbare ruimte). Ook dit is in de prioriteitenstelling weergegeven.

Naast bovengenoemde activiteiten met prioriteit hoog zijn er uiteraard nog andere activiteiten te benoemen die tevens een hoge prioriteit hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan illegaal gebruik gemeentegrond en slopen in afwijking en zonder vergunning.

Gelet op de beschikbare capaciteit in 2011 kunnen echter niet alle activiteiten met een hoge prioriteit worden uitgevoerd. Er is dan ook gekozen om ons in 2011 uitsluitend te richten op de 5 activiteiten met prioriteit hoog (zie tabel).

Uiteraard wordt altijd tijd vrij gemaakt voor calamiteiten.

Hieronder volgt per activiteit een korte inhoudelijke toelichting.

3.4.1. Illegale Reclame

Er is veel variëteit in reclame-uitingen. Denk bijvoorbeeld aan reclame op gebouwen zoals gevelreclame en reclame in de openbare ruimte zoals sandwichborden c.q. driehoeksborden, aanhangwagens met reclame of reclameborden op het trottoir.

In de gemeente Woerden vormen vooral de sandwichborden c.q. driehoeksborden een probleem. Er wordt op deze wijze veel reclame illegaal aangebracht, d.w.z. zonder vergunning.

In 2011 is door de Raad het reclamebeleid vastgesteld. Het is van belang dat de reclameregels van dit beleid ook nageleefd worden. Toezicht en handhaving hierop zal actiever moeten plaatsvinden. Zodra de BOA functioneel inzetbaar is (najaar 2011) zal deze functionaris onder andere ook ingezet worden voor deze taak.

Omdat het niet altijd mogelijk is om alles te controleren, verwachten wij ook een actieve houding van de ondernemer zelf (verantwoordelijkheid nemen). Daarvoor is wel duidelijke informatievoorziening en voorlichting naar de ondernemer vereist, zodat zij weten wanneer een vergunning nodig is en aan welke voorwaarden voldaan moet worden om daarvoor in aanmerking te komen.

Dit jaar wordt een inventarisatie gemaakt van reclame op driehoeksborden c.q. sandwichborden. Op basis van deze inventarisatie maakt de afdeling R&B een vervolgplan en wordt gestart met een aanbestedingstraject. Het doel is om eind 2011 alle zaken inzichtelijk en op orde te hebben, zodat toezicht en handhaving efficiënter plaats kan vinden.

Daarnaast vindt er van uit de afdeling Dienstverlening actief toezicht plaats ten aanzien van reclame op gebouwen.

3.4.2. Evenementen

Een Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) is een verzamelbestand met allerlei verschillende regels die binnen een gemeente gelden. In de APV is bepaald dat voor bepaalde activiteiten een vergunning nodig is, bijvoorbeeld wanneer iemand een festiviteit wil organiseren. De APV wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

Het doel van het toezicht bij evenementen is om de veiligheid zoveel mogelijk te garanderen en de woon- en leefomgeving zo min mogelijk aan te tasten. Toezicht bestaat voornamelijk uit het toetsen aan de vergunningsvoorwaarden.

Indien noodzakelijk zal het handhavingstraject door de toezichthouder worden gestart. In de toekomst (2012) kunnen de toezichts- en handhavingstaken ook door een BOA worden uitgevoerd.

3.4.3. Plaatsen objecten op en langs de openbare weg

Bij het plaatsen van objecten op en langs de openbare weg kan worden gedacht aan het plaatsen van steigers, hekwerken, vuilcontainers, opslagcontainers, kramen en bouwketen.

Voor het (tijdelijk) plaatsen van objecten/bouwwerken op de openbare weg is een vergunning van burgemeester en wethouders nodig (Apv-vergunning of omgevingsvergunning).

Bij behandeling van de aanvraag wordt gelet op bijzondere omstandigheden en eventuele overlast voor omwonenden, voetgangers en ander verkeer.

3.4.4. Bouwen zonder of in afwijking van vergunning en gebruik in strijd met bestemmingsplan

De afdeling Dienstverlening houdt toezicht op en treedt handhavend op ten aanzien van het bouwen zonder bouwvergunning, in afwijking van de bouwvergunning en het in strijd handelen met de gebruiksbepalingen van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

Het betreft toezicht en handhaving ten aanzien van niet bestaande bouw.

Grotendeels vindt toezicht plaats naar aanleiding van een verleende vergunning. Ook kan toezicht plaatsvinden naar aanleiding van een externe klacht of interne melding (bijvoorbeeld vanuit de BAG). Daarnaast is sprake van regulier toezicht, op basis van "waarneming op straat".

Tijdens bovenstaande toezichtsmomenten worden de (illegale) bouwwerken en het strijdig gebruik in kaart gebracht. Deze worden vervolgens getoetst aan de voorschriften uit de Wabo, het Bouwbesluit, het Besluit omgevingsrecht (BOR) en de bouwverordening. Indien noodzakelijk wordt het handhavingstraject gestart.

3.5. Planning werkzaamheden 2011

Bij de planning van de werkzaamheden in 2011 is rekening gehouden met de prioriteitenstelling 2011. Bij toezichts- en handhavingszaken met een prioriteit "hoog" en bij calamiteiten wordt actief gehandhaafd. Er vindt systematisch en gestructureerd toezicht plaats op basis van de beschikbare capaciteit. Elke melding/klacht krijgt een vervolg.

Bij toezichts- en handhavingszaken met een prioriteit "gemiddeld" en "laag", wordt in principe alleen gecontroleerd naar aanleiding van klachten en meldingen, tenzij er sprake is van gevaar voor veiligheid en gezondheid.

Als overtredingen worden geconstateerd, dan vindt repressieve handhaving plaats. Dat betekent: waarschuwing – hercontrole – voorwaarschuwing – hercontrole - effectuering van de handhaving.

Als door capaciteitsgebrek niet direct het handhavingstraject kan worden gestart, dan volgen de volgende stappen:

- melding c.q. constatering registreren;
- vastleggen door middel van foto's en rapportage door de toezichthouders ten behoeve van de juridische afhandeling.

Hiermee worden (mogelijke) overtredingen inzichtelijk gemaakt. Dit kan als "input" dienen voor bijvoorbeeld volgende jaarprogramma's of eventuele tussentijdse bijstellingen. In principe is het doel om in een later stadium, al dan niet projectmatig, alsnog te kunnen handhaven.

4. Capaciteit Toezicht en Handhaving

4.1. Capaciteit Handhaving 2011

De verwachting voor 2011 is dat de beschikbare effectieve handhavingscapaciteit minder zal zijn ten opzichte van 2010 (was in 2010 ongeveer 1,64 fte).

De handhaving met betrekking tot het omgevingsrecht (Wabo) vindt plaats vanuit de afdeling Dienstverlening. Op dit moment is hier een senior medewerker werkzaam en is er plaats voor 2 vacatures voor juridisch adviseur.

De handhaving voor wat betreft de openbare ruimte (APV) vindt plaats door de juridisch adviseur van de afdeling Realisatie & Beheer.

De juridisch adviseur zal hoogstwaarschijnlijk 3/4 van zijn tijd kwijt zijn met het maken van beleid, zoals onder andere het Wabo-beleidsplan en BOA-beleid (0,66 fte) en 1/4 van zijn tijd aan handhavingzaken betreffende de openbare orde (0,22 fte).

De beschikbare effectieve handhavingscapaciteit (DV en R&B) voor 2011 bedraagt in totaal:

Onderdeel Handhaving 2011	Fte	Uren	Afdeling
1 senior medewerker publieke zaken	1,00	1425	Dienstverlening
1 juridisch adviseur	0,22	313	Realisatie & Beheer
1 vacature	-	-	Dienstverlening
1 vacature	-	-	Dienstverlening
Totaal	1,22	1738	

4.2. Capaciteit Toezicht 2011

De beschikbare effectieve toezichtcapaciteit (DV en R&B) voor 2011 bedraagt in totaal:

Onderdeel Toezicht 2011	Fte	Uren	Afdeling
1 Toezichthouder	1,00	1425	Dienstverlening
1 Toezichthouder	1,00	1425	Dienstverlening
1 Toezichthouder	1,00	1425	Dienstverlening
1 Toezichthouder	0,77	1097	Dienstverlening
1 Toezichthouder	0,80	1140	1/5 OR, 3/5 DV en 1/5 R&B
1 Wijkopzichter/toezichthouder	0,20	285	Realisatie & Beheer
1 Wijkopzichter/toezichthouder	0,20	285	Realisatie & Beheer
1 Wijkopzichter/toezichthouder	0,20	285	Realisatie & Beheer
1 Wijkopzichter/toezichthouder	0,20	285	Realisatie & Beheer
1 Marktmeester/BOA	0,50	712	Realisatie & Beheer
1 Marktmeester/BOA vacature	-	-	Realisatie & Beheer
Totaal	5,87	8364	

4.3. Benodigde uren 2011

Hieronder is een overzicht te zien van de toezichts- en handhavingactiviteiten met prioriteit hoog in 2011. Per activiteit wordt het geplande aantal uren in 2011 aangegeven.

Bij de verdeling van de uren is rekening gehouden met het totaal aantal uur dat in 2011 aan handhaving- en toezichtstaken kan worden besteed (gelet op het aantal effectieve fte), te weten 1738 uur, respectievelijk 8364 uur.

	Handhaving DV en R&B	Toezicht DV en R&B
Activiteiten prioriteit hoog	Geplande Uren 2011	Geplande Uren 2011
Bouwen in afwijking van vergunning, bouwen zonder vergunning en gebruik in strijd met bestemmingsplan (DV)	976	4322
Evenementen: afdeling DV	22	33
afdeling R&B	22	33
Plaatsen objecten op en langs de openbare weg (R&B)	150	594
Illegale reclame: Reclame gebouwen (DV)	142	855
Reclame openbare weg (R&B)	30	285
Calamiteiten/Klachten: afdeling DV	285	1302
afdeling R&B	61	228
Toezicht BOA (R&B)	50	712
totaal aantal uren	1738	8364

In 2011 kunnen 1738 uren worden besteed aan handhavingstaken. Dat is 1,2 fte.
In 2011 kunnen 8364 uren worden besteed aan toezichtstaken. Dat is 5,9 fte.

4.4. Evenementen

Toezicht en handhaving is een essentieel onderdeel om uitvoering van het evenementenbeleid tot een succes te maken. Uit de evenementennota 2010 blijkt dat personele inzet van de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer noodzakelijk is. Ook het College heeft aangegeven dat goede toezicht en handhaving een voorwaarde is voor de uitvoering van het evenementenbeleid.

Toezicht en handhaving op evenementen wordt jaarlijks met behulp van de evenementenkalender bepaald. De meeste (grote) evenementen zijn jaarlijks terugkerende evenementen. Controle op evenementen vindt in de meeste gevallen plaats vanuit de ervaring en evaluatie van voorgaande edities van het evenement.

4.4.1. Toezicht op evenementen

Toezicht op evenementen vindt met name plaats door de politie, VRU (de brandweer) en de milieu-inspecteur. Daarnaast bestaat het toezicht ook uit toezicht door de afdeling Dienstverlening en Realisatie & Beheer.

Globaal wordt ingeschat dat er bij een 11-tal evenementen toezicht- en handhavingscapaciteit van de afdeling Dienstverlening en Realisatie & Beheer nodig zal zijn.

Gemiddeld kan worden uitgegaan dat 6 uur per evenement aan toezicht noodzakelijk is.

Deze 6 uur is als volgt tot stand gekomen:

- controle op de dag van het evenement	1 uur
- correspondentie/controle stukken (veiligheidsplan, voorzieningen)	1 uur
- toezicht tijdens het evenement (veelal in weekend- en avonduren)	2 uur
- evaluatie intern en met andere partijen (politie, brandweer en milieudienst)	1 uur
- afhandeling vragen en klachten uit omgeving e.d.	1 uur +

totaal	6 uur

Op jaarbasis is in totaal 11 x 6 uur = 66 uur nodig aan toezicht.

Evenement	Toezicht afdelingen DV en R&B
Groene hart festival	6
Jazzin	6
Historische spelen	6
Smartlappen	6
Groove	6
Midzomer	6
Vakantieweek	6
Babypop	6
Taptoe	6
Summerlake	6
Bierfeest	6
Totaal 2011	66

De voor de andere dienstonderdelen (VRU, Milieudienst en Politie) benodigde inzet dient aanvullend door die afdeling/instelling zelf te worden opgegeven.
Dit valt buiten de reikwijdte van het onderhavige programma.

4.4.2. Handhaving bij evenementen

Met betrekking tot het aantal te verwachten overtredingen, geldt in het algemeen dat in 8 tot 10% niet aan de vergunningsvoorwaarden zal worden voldaan.

Uitgaande dat er op jaarbasis 11 evenementen plaatsvinden waar aan de vergunning voorwaarden worden gesteld, betekent dit dat daaruit maximaal 1,1 handhavingsdossiers/procedures voortkomen. Gemiddeld vraagt een handhavingsdossier ongeveer 40 uur behandelingstijd.

Voor Handhaving is naar verwachting dan ook 44 uur op jaarbasis nodig.

5. Uitvoering

5.1. Toezichts- en handhavingsactiviteiten 2011

De beschikbare (juridische) capaciteit zal in 2011 zoveel mogelijk worden ingezet op 5 activiteiten met een hoge prioriteit. Daarnaast zullen de activiteiten met een gemiddelde of lage prioriteit op ad hoc basis (alleen naar aanleiding van schriftelijke en telefonische klachten) worden opgepakt.

De streefwaarde en het tijdspad van de 5 activiteiten met prioriteit hoog is in beginsel niet aan te geven. Dit is namelijk afhankelijk van het uiteindelijke aantal beschikbare fte in 2011 en de benodigde tijd voor een dossier in combinatie met de complexiteit per onderwerp.

Naar verwachting zal de uitvoering van de 5 activiteiten met prioriteit hoog ongeveer 80% van de tijd vergen. De afhandeling van calamiteiten/klachten zal ongeveer 20% van de tijd in beslag nemen.

5.2. Nalevingstrategie

Voor het bevorderen van het naleven van de regelgeving staat de overheid een aantal middelen ter beschikking, namelijk:

- preventieve handhaving: controles/toezicht;
- repressieve handhaving: dwangmaatregelen/sancties;
- middelen ter stimulering van spontane naleving (communicatie: voorlichting, publiciteit).

Per activiteit dienen de meest effectieve handhavingsvormen te worden toegepast.

5.3. Communicatiedoelen

Communicatie kan een handig, aanvullend instrument zijn om het naleefgedrag te vergroten.

De communicatie is gericht op:

- het verschaffen van duidelijkheid over regels, zodat burgers en bedrijven weten waaraan zij zich moeten houden (ondersteuning van het beginsel van rechtszekerheid en werkt preventief);
- het verschaffen van duidelijkheid over de wijze van optreden van de gemeente en de belangrijkste aandachtspunten daarbij (ondersteuning van het rechtsgelijkheidsbeginsel en vergroting van het draagvlak);
- het verschaffen van inzicht in de resultaten van handhaving (laat zien dat je handhaving serieus neemt, verhoogt het gevoel van pakkans).

5.3.1. Doelgroepen

Intern:

- de Gemeenteraad/raadscommissie
- het College van B&W

Extern:

- de inwoners van de gemeente Woerden (burgers en bedrijven)
- de pers

5.3.2. Communicatiestrategie

De communicatiestrategie is gericht op het informeren van de doelgroepen, ten einde te voorkomen dat er daadwerkelijk een handhavingprocedure gestart hoeft te worden.

De communicatiestrategie is preventief van aard.

De gemeente verstrekt de informatie. De gemeente dient deze informatie toegankelijk te maken voor de desbetreffende doelgroepen. Een goede mondelinge communicatie (bijvoorbeeld aan het loket of in de vorm van informatieavonden) en een gedegen schriftelijke communicatie (door middel van brieven, (eventueel) folders en in de pers) is hierbij van belang.

5.3.3. Risico

De gemeente beschikt momenteel niet over voldoende juridische inzetbaarheid om op alle gebieden daadwerkelijk te handhaven. Er kan dan ook (nog) niet grootschalig worden ingezet op communicatie. Wanneer de gemeente dit wel zou doen op het gebied van handhaving en zij hier vervolgens niet naar kan handelen (lees niet kan handhaven), wordt het gewenste effect van communicatie niet bereikt.

In tegendeel, dit kan juist leiden tot afbreuk van het imago van de gemeente en kan intolerant gedrag van inwoners in de hand werken.

De gemeente onderneemt immers geen actie, intolerant gedrag wordt niet bestraft.

5.3.4. Opzet

Wanneer het handhavingsprogramma is aangenomen:

1. een persbericht laten uitgaan;
2. het programma op de internetsite zetten.

Wanneer de toezichts- en handhavingsactiviteiten worden uitgevoerd, dient per activiteit/prioriteit te worden bepaald hoe we dit gaan aanpakken en welke communicatiemiddelen we hiervoor gaan inzetten.

6. IMPLEMENTATIE, PLANNING, MONITORING EN EVALUATIE

6.1. Implementatie

Voor de monitoring en evaluatie is registratie van verschillende indicatoren van groot belang. Zo is bijvoorbeeld een goede urenregistratie zeer belangrijk. De urenbesteding wordt voor de onderdelen toezicht en handhaving sinds 2009 bijgehouden via het gemeentelijke urenregistratiesysteem. De productie en resultaten zijn daardoor sinds 2009 (beter) meetbaar gemaakt.

De applicatie BWT4all is reeds medio 2008 voor de registratie van veel soorten vergunningaanvragen in gebruik genomen. Ook de resultaten van de uitgevoerde toezichtcontrole worden inmiddels in het BWT4All systeem geregistreerd. Dit heeft bijgedragen aan een efficiëntere en meer integrale handhaving. Het systeem is echter nog niet ingericht om ook de voortgang van de handavingsdossiers te bewaken.

6.2. Monitoring

Indicatoren die bij de monitoring van handhaving worden gebruikt, zijn:

- het aantal controles;
- het aantal klachten;
- het aantal verleende vergunningen en vrijstellingen (legalisatie);
- het aantal en aard van juridische handhaving;
- de urenbesteding door de verschillende medewerkers.

6.3. Evaluatie

In oktober 2011 zullen de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer de uitvoering van het handavingsprogramma 2011 evalueren. Moet de gemeente het beleid aanpassen? Dient de prioritering te worden gewijzigd of behoeft het programma bijsturing? Is er nadere capaciteit nodig om de handhaving beter te kunnen uitvoeren? Om dit te kunnen bepalen, is het noodzakelijk dat de indicatoren up-to-date zijn en monitoring heeft plaatsgevonden.

De evaluatie wordt vastgelegd in een jaarverslag. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van het jaarverslag ligt primair bij de afdeling Realisatie & Beheer.

Het College van de gemeente Woerden beslist op basis van het jaarverslag over de eventuele wijziging van het beleid, prioritering en over het handavingsprogramma voor het jaar daarna.

Ook brengt het College verslag uit aan de Raad en de Inspectie VROM over de evaluatie.

Eind 2011 zal onderzocht en vastgesteld worden welke onderdelen van het programma (kunnen) worden voortgezet in het jaar 2012. Ook zullen de afdelingen Dienstverlening en Realisatie & Beheer dan voorstellen doen aan het College welke nieuwe onderdelen en/of andere uitvoeringswijzen in 2012 aan de orde zijn.

6.4. Afspraken voor 2011

De afspraken voor 2011 zijn kort gezegd:

1. De 5 activiteiten met prioriteit hoog zoveel mogelijk oppakken.
2. Tijd vrijmaken voor calamiteiten.
3. Hiermee zullen grofweg 1,2 fte's juridische handhavers betrokken zijn.
4. Hiermee zullen grofweg 5,9 fte's toezichthouders betrokken zijn.
5. Tevens zal er tijd vrijgemaakt moeten worden voor de activiteiten met een gemiddelde of lage prioriteit welke op ad hoc basis(klachten) zullen worden opgepakt.
6. Aan het einde van het jaar het handavingsprogramma evalueren (regie R&B).
7. Goed blijven registreren van de uren die worden besteed aan de handavings- en toezichtsactiviteiten. De productie en resultaten moeten meetbaar zijn, zodat voor het programma 2012 een goede inschatting kan worden gemaakt van de activiteiten die dan zullen worden opgepakt.
8. Structuur vastleggen van het Integraal Handhavingsoverleg en dit overleg weer oppakken (inhaken met evenementenoverleg). Regie R&B.
9. Dit programma in februari 2011 ter vaststelling voorleggen aan het College. (Regie R&B)
10. Hierna het programma ter kennisname aan de Raad sturen.

Daus de Roock